

171, Rue Kabristan, Péra, CONSTANT/PLE

Ամերիկա՝ — 3 Տօլար .

Ph 2 5

1927

ՅՈՒՆԻՍ 30

Հասր 5 զրուռ.

صاحب و مدیر مسئولی هووناز یالاقاشیان

استانبول بك اوغلى قبرستان سوقاق نومرو ۱۸۱

Արժօնատեր, Խմբագիր ԷՆ Պատասխան. Տնօրեն՝

Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԷԱՆ

Կ.ՊՈԼԻՍ, Բեռլին, Գաղղիական պատերազմից, թիվ 171:

ԾԱՆՈԻՅՈՒՄ

Տողը 10 դրուէ :

Զսպոռած գրու-
թիւնի չեմ տես-
նարձնիր:

ՀԱՍՏՈՒ 5 ՊՐՈՒՇ.

Կը հրահարակուի ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ օրերը

« ՄԵՂՈՒ » ի մէջ աշուր կարդալ

ԵՐԵԺ ՀՐԱՑԱՆԱԿԻՐՆԵՐ

Рисунъ ильнъ. — 2 кв. Мрунъ, 8 бѣ:

ՄԽԱԼ ՄԽԱԼԻ ՎՐԱՅ

ժողովուրդ անդամ ընտրելով :

Փորձեալը կրկին փորձել յիմարութիւն է, կ'ըսէ ծանօթ առաժը :

Արթուր էՖ. Մադաթեան փորձուած էր իր նախորդ պաշտօնակարու-

Նախ՝ օրինաւորապէս ընդհ. ժողովէն ընտրուած չորսական հանդերձ,

Իր պաշտօնը օրինաւորապէս եւ արդարապէս կատարած չլլալուն իբ-

Որի՞նչ փաստեր ապացուցում են, որ սաղմ համար թէ Մադաթեան է՞:

Այս ի՞նչ աննկարագիր Ազգ եղանք մե՞նք :

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Կրօնական Համագումարն 22 Յունիս

Յովհ. Արփէպս. Արշարունի 31 ֆուէ

Նորընտիր Քաղ. Ժողովն իր առաջին

Տ. Յովհ. Արքեպս. Արշարունի, Ե-

Տեղապահ Տ. Գէորգ Արքեպս. Ասլան

Իսկ Կ/Բ. օր Ազգ. Ընդհ. Ժողովը Մայր

Տ. ՄԵՍՐԻՊ ԵՊՍ. ՆԱՐԻՅԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԼԱՄԵՆՏԻ

З. Г. Ф.

ՌԻՐ ԿԻՐ ՓԱՅՈՋԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

Ազգ. Ընդհ. Ժողովը, տարիներու անհաղթի դադարէ մը յետոյ հազիւ բացած էր դուռները, ահա՛ կը փակէ, առանց լի ու լի կատարելու իր պաշտօնին պարտականութիւնները:

Ազգին այդ կարծեցեալ ներկայացուցիչն ի՞նչ ըրաւ այդ քանի մը նիստերու մէջ: Քաղաք. Ժողով մը ընտրեց, որուն գլուխը դրաւ իր հախորդ պաշտօնավարութեան ընթացքին դժգոհութեանց տեղի տուող անձ մը: Պատրիարք մ'ընտրեց, քուէներու չնչին առաւելութիւնով մ'ուրիշ ընտրելիներու վրայ, առանց դոնէ համերաշխաբար իր քուէները մէկ անձի վրայ միացնելու: Ուրիշ ի՞նչ ըրաւ: Բացարձակապէս ոչինչ: Եւ ահա՛ իր պաշտօնը կատարած կը համարի այս տարուան համար և վերջ կուտայ իր չքնադ գործունէութեան:

Մինակ Քաղ. Ժողովոյ և Պատրիարքի ընտրութիւնն էր իր գործը: Հապա՛ Պատրիարքարանի պիւտձէն. հապա՛ Մոստիշեան և Մաղաքեան Վարչութիւններուն համարատուութիւնները. հապա Տեղապահին հաշիւն ու համարը: Ի՞նչ պիտի ըլլան ասոնք: Առանց այս խնդիրները լուծելու, Ընդհ. Ժողովը ի՞նչպէս կը փակէ իր նստաշրջանը: Ասանկ Ընդհ. Ժողով կ'ըլլայ:

Իբրեւ արդարացում, կ'առարկեն թէ Ընդհ. Ժողովը կը գումարուի Ապրիլ և Մայիս ամիսներուն մէջ միայն: Ո՛չ ամենեւին: Ժողովը իր նիստերը կը շարունակէ, ո՛րչափ ատեն որ իր օրակարգը չէ սպառած. երբ սպառի, Ժողովը դադար կուտայ իր նիստերուն, բայց դարձեալ Ժողովոյ շրջանը փակուած չի համարուիր, և ի հարկին նստի կը հրաւիրուի: Ժողովին նստաշրջանը լրացած կը համարուի փետրուարի վերջ, և Մարտ ու Ապրիլ ամիսներու մէջ՝ նոր անդամներու ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան, եթէ այն տարին վիճակաւ դադարած անդամներ կան: Իսկ Պատրիարքը Ժողովը կը բանայ Մայիսի առաջին եօթնեկին մէջ: (Տե՛ս Ներքին Կանոնադրին Ա. Յօդուածը):

Նոյն Ա. Յօդուածին 3րդ պարբերութիւնն ալ կ'ըսէ.

«Առեւտական շրջանը Մարտի վերջերը կը լմնայ, յորում Ժողովը կը փակուի, յորում օրինօք լուծանելի երեսփոխանաց պաշտօնը կ'աւարտի, եթէ Ժողովին մասնակի վերանորոգումը նոյն տարուոյն հանգիպի: Նոր ընտրութիւնը ժամանակին սկսելով՝ Ապրիլին կ'աւարտին:»

Մեր վերի բաժը կը հաստատուի Կանոնադրին 14-րդ Յօդուածով որ կ'ըսէ.

«Ժողովը նիստ կ'ընէ՝ քանի որ ունի օրակարգ՝ Կանոնաւորապէս երկու շաբաթն անգամ մը, Ուր. օր, Կէն:

«Երբ որ օրակարգն սպառի, նիստերը կը դադրին, բայց Ժողովը բաց կը համարուի ըստ առաջին յօդուածին Կանոնադրութեան:»

Արդ, չենք հասկնար թէ, Կանոնին այս բացորոշ տրամադրութիւններուն հակառակ, Ժողովը ինչո՞ւ կը փակեն, քանի որ հաշուական այնքան խնդիրներ կան լուծուելիք, քանի որ Պատրիարքարանի պիւտձէին անյետաձգելի խնդիրը կայ որոշուելիք, անխնայ միտումներու վերջակէտ մը գնելու համար: Ժողովոյ նրա տաշրջանները տասը ամիս տեւած են իրիմեան և Ներսէս Պատրիարքներու օրով: Հիմա ի՞նչ խորհուրդ կայ այս հապճեպ փակումին մէջ:

Եթէ Ընդհ. Ժողովոյ յարգելի անդամներն Օրէնքը չեն կարդար, չեն ուսումնասիրեր և կոյր զկուրայն ուրիշներուն նպատակաւոր թելադրանքներուն կը հետեին և գործիք կ'ըլլան, գատապարտելի են, վասն զի Օրէնքի մասին իրենց տղիտութենէն Ազգն է որ կը փաստուի: Ընդհ. Ժողովոյ անդամ ընտրուողը պէտք է սովորի, ուսումնասիրէ Օրէնքը և ըստ այնմ գիտակցութեամբ կատարէ իր պաշտօնը: Եթէ ո՛չ, Օրէնքը սերտելու չի յօժարող անձը պէտք է հրաժարի իր պաշտօնէն, եթէ խիղճ ունի և չուզեր փաստ հասցնել Ազգին:

Իսկ եթէ այդ անդամները, Օրէնքը գիտնալով հանդերձ, գիտութեամբ և գիտամբ կը մեղանչեն, այդպիսիք կը նշանակէ թէ յետին նպատակներ ունին, որոնցմէ միայն փաստ կ'ընայ գալ Ազգին, իսկ իրենց՝ մեղադրանք և աղաղայի ծանր պատասխանատուութիւն:

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

ԿէՏԻԿ ՓԱՇՏՈՅԻ Մեսրոպեան վարժարանի տարեկան հանդէսը տեղի ունեցաւ դպրոցին սրահին մէջ: Կարգապահաւ Տեղեկադիրը, և խօսեցան թաղ. Խորհուրդի անդամներէն Տօք. Վարժապետեան և Օ. Սրապեան Էֆէնտիք: Վարժարանն այս տարի առատ հունձք ունի. 60 ընթացաւարտ, որոնց 40-ը Մանկապարտէզէն և 20-ը Նախակրթարանէն:

Նախակրթարանի ընթացաւարտներն են.

Օրիորդներ՝ Ազատուհի Գալմեան, Ազատուհի Փափագեան, Եւնիկէ Սուբեան, Լուսարփի Զաֆարեան, Կուսիկէ Տ. Միմասեան, Մելիկէ Սարգիսեան, Մանիկէ Հանեան, Ովսաննա Փափագեան և Միւսանյո Անեմեան:

Պարոններ՝ Արամ ձգնաւորեան, Արամ Զօլաֆեան, Աւեսիս Աւերպաշեան, Ժիրայր Զորեան, Լեւոն Մալխասեան, Հրանդ Թուֆայեան, Պարգեւ Թեֆեռեան, Խուրով Սրմաբեան, Մանուկ Գեորգեան, Սարգիս Էֆեիեան և Վահրամ Ճանիկեան:

ՎԵՆԵՏԻԿԵԱՆ Մխիթարեան վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներն են.

Պ. Պ. Ֆերսինան Մանուկեան, Վահան Վարդանեան, Տիրան Սարաֆեան, Յովն. Տօնիկեան, Գամեռ Մելիքեան. Միհաֆ Մեղիկի, Շանուս Բաշիկեան, Վահան Լուսարաբեան և Միքայէլ Զապալեան:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Առ Արժ. Տ. Արիստակէս ԲՅ. Հիսարեան. — Կ'ըսէք թէ մեծ հաճութեամբ կարգապահ էք «ԵՄԳՈՒ»-ի չորս թիւերն, զորս օրն օրին անհամբեր եղեր էք ծայրէ ի ծայր աչքէ անցնելու և խնամօք հաւաքելու: Եւ կ'աւելցնէք. «Յաջողութիւն մաղթելով պատուական «ԵՄԳՈՒ» պարբերաթերթիդ տարածման և անոր մեղուածան խմբագրին անխոնջ յարատեւութեան համար», և այլն:

Ձեր գնահատումին և մաղթանքներուն համար շնորհակալութիւն կը յայտնենք: Իսկ գալով Ձեր նամակին մէջ յայտնուած թելադրութիւններուն՝ որոնց համար ևս շնորհակալ ենք, անոնց իրագործումն ալ յառաջիկային:

Գրիգոր ԷՅ. Թօփուգեան, ղեկավար էր Գնալը. — Ձեր շնորհաւորութեանց և գնահատական խօսքերուն համար խորին շնորհակալութեան:

Խաչիկ ԷՅ. Ինկիլիդեան ի Գօսթանցաւ — Նոյն:

ԵՐԿԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ

Տ. ԶԱՐԲԱՅՐ ՀՕՐ ԱԶԲԸ

ԲԱՆԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Երկայնակեցութեան վրայ ճառող եր-
բևեցի բժիշկներէն կամ նոյն ինքն հա-
րկաբաններէն յանձնարարուած պայ-
մաններէն մին է սակաւապետութեան
վարժութիւնը: Գալիլէոս կ'ապահովէ թէ
ինքն անձնապէս ճանչցած է հարկաբա-
նայ հոգաւորակ մը որ այժմ կաթիլ մէջ
թաթխուած հացով միայն կ'ապրէր:

Լուսավիճութեան Գործարար, վենետիկցի
ազնուական մ'որ ապրիլի 1466 էն 1566,
բրաժ է իր երկայնակեցութեան պատ-
մութիւնը չորս ճառերու մէջ, որոնց ա-
ռաջինը հրատարակած է 83 տարու ետ-
քան ժամանակ, երկրորդը՝ 86 տարեկանին,
երրորդը՝ 91, և չորրորդը՝ 95 տարեկան
եղած տունն. կը պատմէ թէ 35 տարու
եղած տանն քիչ մնացեր է պիտի մեռնի-
կեր, լիառատ ուտել խմելուն համար:
Բժիշկներն իրեն պատուիրած բլլալով որ
չափաւորութիւնը միայն կրնայ փրկել
զինքը, մեր մարդն իր ապրելակերպը
բոլորովին փոխեց: «Մէկ տարի յետոյ,
կըսէ, բոլոր ցաւերս անհետացան և կա-
տարելապէս առողջացած էի»:

Գործարար բնագրկած էր սա առածը.
«Քիչ ուտողը շատ կ'ուտէ», այսինքն
թէ, երկայն ժամանակ անուշիկ պէտք
ուենանալու համար, պէտք է սակաւակեր
բլլալ: Նոյնպէս կը հաստատէ թէ. «Ինչ
որ կ'աւելցնենք ճաշէ մը զոր կրնայինք
տակաւին չարունակել, աւելի օգտակար
կ'ըլլայ մեզի քան ինչ որ կերանք»: Կ'ա-
ւելցնէ թէ, եթէ ամէն մարդ կանոնաւոր
և սակաւապետ կեանքով մ'ապրէր, հի-
ւանդութեանց թիւն այնչափ քիչ պիտի
բլլար որ բժիշկ և դեղ աւելորդ պիտի
բլլային: Կ'ըսէ վերջապէս թէ ամէն մարդ
իր անձին բժիշկն ըլլալու է. որովհետեւ
աւելի լաւ պիտի ճանչնայ իր իսկ հառ-
նուածքն քան թէ ուրիշինը, «մարդոց
խառնուածքն ա'յնքան տարբեր ըլլալով
ո'րքան իրենց դէմքերն»:

Տակաւին 90 տարեկանին, Գործարար
ծի կը նստի և սորով պտոյտներ կ'ընէ
յոռներու մէջ: Կը յայտարարէ թէ ամէ-
նէն զեղեցիկ տարիքն է այս: Միշտ դո՛-
ւ է, միշտ զուարթ. կը ճամբորդէ. զեղե-
ցիկ տեսարան մը, նկարչագիւղ գիրք մը
կը հմայեն զինքը. իր զգայութիւններն
ա'յնքան նուրբ են ո'րքան իր երիտա-
սարգութեան տունն: Անկողին փոխելով
քունը չի փախիր: Ամէն տեղ հանգստի
քուն մ'ունի, յաճախ հաճելի երազներով
ընդմիջուած:

Մեռաւ 100 տարեկան, իր թիկնաթու-
ռին մէջ, առանց ցաւ քաշելու, սղալիկ
նուաղութի մը միջոցին որ իր հոգեվարքն
եղաւ և որով աւանդեց իր վերջին շուն-
չը: Երջանիկ Գործարար...:

Տակաւին որչա'փ օրինակներ կրնա-
ինք յատաճ բերել ի նպաստ ժողովալու-
թեան:

(Մեղսորդը յացորդ թիւով)

Պէշիկթաշի եկեղեցւոյն վրայ ձեռ-
նագրուած, իսկ ժամանակէ մը ի վեր
Ֆէրիզիւղի Ս. Վարդանանց եկեղեցին ա-
պաստանած Տ. Զարմայր քահանայ Ժա-
ւանակի մէջ հերքումի ձեւով կը գրէ թէ.
«Փոխան պիտի»ի ստացադիրներուն վրայ
Թաղ. Խորհրդոյ կնիքը և Քարտուղարին
ստորագրութիւնը կը գանուէն, մինչդեռ
մեր տեսած ընկալագիրներուն վրայ չը
կային անոնք, և մենք այս պայտպան
միւսնի ինչպիսիքութեան վերաբրած էինք:

Եթէ այդ կնիքն ու ստորագրութիւնը
մեզ նման սովորական մահկանացուներու
տեսանելի չեն, ստոր ըսելիք չունինք:
Մեր աչքերը կը տեսնեն միայն այն բա-
ները որոնք մարդկային աչքի տեսողու-
թեան տակ կ'իյնան: Տ. Զարմայր Հօր
աչքերը կ'երևի թէ մարդկային սովորա-
կան տեսանելիքներ չեն, որ երկնատուր
բացառիկ զօրութեամբ մը օժտուած՝ ա-
նեկեղոյ իրերն ալ կը տեսնէ:

Տ. Զարմայր Հայր նաև կը ջանայ
քրիստոնէական ներդաւանութեամբ ար-
դարացնել հրաժարեալ Քաղաք. Ժողովը
և անոր Նախագահը, որոնք արդէր և-
զան Ֆէրիզիւղի բնորութիւններուն: Ա-
մէն մարդ գիտէ թէ սակաւին մինչև քա-
նի մ'օր առաջ նախկին Քաղաք. Ժողովը
կը գործէր իր Նախագահին հետ. իսկ
Թաղ. Խորհրդոյ հրաժարումը մէկ ու կէս
ամիսն անցած է. ուրեմն գէթ մէկ ամիս
բաւական չէ՞ր Առժամեայ Խորհուրդի մը
կազմութեան: Ո՞վ կամ որոնք են այս
ձգձգումին գերակատարները: Նախորդ
Քաղաք. Ժողովը և իր Նախագահը ար-
դարացնելու մասին Տ. Զարմայր Հօր ցոյց
տուած փութկոտութիւնը՝ շատ շատ լի-
րեններուն համար հաճելի գործ մը կրնայ
ըլլալ, իսկ իր ծառայած եկեղեցիին հան-
դէպ անբարեկամ արարք մը:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔ

ՋԱՆԱՋԱՆ ՀԱՄԵՍԱՏ ԻԹԻՆՆԵՐ ԵՒ ԶԱՓԵՐ

Մէկ լիտրը կը պարունակէ 5 գաւաթ ջուր.	
1 ապուրի դգալ ալիւրը կը կշտէ 10 կրամ.	
1 — — բրինձը — 20 »	
1 — — շաքարը — 15 »	
1 կոոր շաքարը կը կշտէ 5 կրամ.	
1 սուրճի դգալը կը պարունակէ 5 կրամ.	
կաթ, և լն. կամ 5 կր. ալիւր, 5 կր.	
փաշի շաքար, և ալյոն:	
1 ապուրի դգալը կը պարունակէ կրկինք.	
Լիքեօրի գաւաթը կը պարունակէ իւր 30	
կրամ ջուր.	
Սովորական գաւաթը — 150 կր.	
Խորունկ սկաւառակը — 250 »	
հեղուկ:	

Խուրաւաւաթի ծանօթ վաճառա-
կան Արշաւէս էֆ. Ստեփանեան բա-
րեսիրաբար մէկ տարեկան ՄԵՂՈՒ
կը նուիրէ Արաբկիլի Ազգ. վարժա-
րանին:

Նոյնպէս կը նուիրէ 300 դրշ. ի
նպաստ ԳԱՅՊԱՐ ԷՆ. ԶԵՐԱԶԻ:

Բ. Բ. ք. սիրազ ճարգիկ չեն պակսի-
ր այս Ազգին մէջ: Կը յուսանք որ Արտա-
շէս էֆ. իր հետեւողները պիտի ունենայ,
գիտնալով որ գաւառներու մէջ շատ կան
աղքատիկ վարժարաններ, որոնց ուսա-
նողութեան և ուսուցիչներու համար մեծ
ուրախութիւն պիտի բլլար ՄԵՂՈՒ ստա-
նալ և օգտուել:

Իսկ Գասպար Զերազ էֆէնտիի վի-
ճակն արդէն յայտնի է մեր ընթերցող-
ներուն. ուստի և աւելորդ կը համարինք
իրեն համար նոր կոչ մ'ուղղել բարեսէր-
ներու:

Ֆէրիզիւղի Ս. Վ. Թաղ. Խորհուրդի
անդամ որոշուած են, Քաղաք. Ժողովոյ
Գշ. օրուան նստին մէջ, որ գումարուե-
ցաւ նորընտր Նարոյեան Ս. Պատրիար-
քին Նախագահութեամբ, — հետեւեալները.
Տեարք՝ Աբրահամ Էքշիւեան, Եղուարդ
Հաղարեան, Տօք. Տիրատուրեան, Աւե-
տիս Սալբեան, Միհրան Մէլէմէթեան,
Յակոբ Զընտրեան և Սմբ. Փիւսիկեան:

Այս Առժամանակեայ պաշտօնը պիտի
ըլլայ, եկեղեցիին ու դպրոցին գործերը
վարելով հանդերձ, միանգամայն կազմել
անմիջապէս Ընտրող. Ժողով ու ձեռնար-
կել նոր Թաղ. Խորհուրդի բնորութեան:

Ըստ մեզ, Առժամ. Խորհուրդը պէտք է
այս ամսու շարունակէ իր պաշտօնը և Ա-
շտինին ձեռնարկէ նոր բնորութեան.
վասն զի թաղեցիներու մէկ կարեւոր մա-
սը զկազմագոյութեան մէջ ըլլալով, ընտ-
րութիւն կատարելու յարմար ամիսնէլ ու
մէջ չենք այժմ:

Ա. Զ. Զ. ԼԻՍՆԵՐԱՆՈՑԻ Հոգաբարձու-
թիւնն իր պաշտօնին մէջ վերահաստա-
տուեցաւ: Պակաս՝ երկու անգամներուն
տեղ նորեր պիտի ընտրուին:

ՆՈՐԸՆՏԻՐ Ս. Պատրիարք Հայրը իր
առաջին պատարագը պիտի մատուցանէ
Կիր. օր, Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկե-
ղեցիին մէջ, անոր տօնախմբութեան առ-
թիւ: Ն. Ամենապատուութիւնը նոյն օրը
նաև պիտի նախապահէ Կեղք. վարժարա-
նի այս տարուան չրջանաւարտներու կազ-
մակերպած հանդէսին:

ԿՐԾՆ. ԺՈՂՈՎՈՒՆ մէջ չրջուն քարոյ-
չութեան ծրագիր մը կը մշակուի այս պա-
նուս, Կ. Պոլսոյ եկեղեցիներուն համար:
Այս գրութեամբ, վերջ պիտի տրուի մնա-
յալ քարոյչութեան: Ֆէրիզիւղիներուն
աչքը լոյս:

ԷՏԻՍԸՆ

ՄԻԱՅԵԱԼ-ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՎՇՈՒԿԸ

Ամերիկա կը պատրաստուի տօնելու ութսուն տարիներն էտիսընի. ծնած է ի Միլան, Օհիոյ աշտ Պետութեան մէջ, որ արդէն իսկ այնչափ հպարտ է՝ իր զաւակներուն մէջ համրելով նշանաւոր հնարիչներու մեծ թիւ մը. օրինակի համար Վրայթ եղբայրները, յանդուզն ուսմիւրանի օգտագնացութեան:

Էտիսընի մէջ կայ զիտունը և բանաստեղծը միանգամայն, նոյն իսկ արկածախնդիրը: Ի սկզբան խիստ աղքատ էր, իսկ հիմա հարուստ է կրէստի նման: Իր հայրենակիցներն զինքն անուանած են վհուկ: Արդէն իսկ ստացած է 1200 արտօնագիր հնարչի:

Էտիսըն ա՛յնքան աղքատ ծնու որ գոյրոյ իսկ չկրցաւ յաճախել: Տասնեկերկր տարեկանին, շոգեկառքի գծի մը վրայ աքցանողի պաշտօն տնկելու պարտաւորուեցաւ: Իր ժամանակը երկու-քի բաժնեց. մէկ մասն իր պաշտօնին յատկացուցած էր, միւսը՝ իր միտքը մշակելու:

Տասն և հինգ տարեկանին, հակող պաշտօնեայ անուանուեցաւ Միացեալ Նահանգներէն անցնող ամենէն մեծ գծին վրայ: Հոն, զազափարն յղացաւ պզտիկ տպարան մը հաստատելու ապրանքներու յատկացուած կառքին մէջ: Հրատարակեց լրագիր մը որուն թէ՛ խմբագիրն էր, թէ՛ շարող ու տպողը և թէ՛ ծախողը: Թերթին նպատակը ճամբորդներուն լուր տալը էր միայն, այլ մանաւանդ զրամ շահիլ: Համաձայնեցաւ կայարաններու հեռագրողներուն հետ, որ անոր կը հաղորդէին ամենէն նոր հեռագրերուն պատճէնները:

Որովհետեւ ճամբորդութիւնը քսան և չորս ժամ կը տևէր, ուղեւորները սիրով կուտային կէս բէն, կարգալու համար «Վերջին վայրկեանի» այս հեռագրերը: Եւ, քիչ քիչ, շոգեկառքին հանգստեցող քաղաքներուն բնակիչները սկսան կայարանի վրայ շոգեկառքին ժամանելուն, գրեթէ անմիջապէս կը լրացան:

Այս յաջողութենէն խրախուսուած, էտիսըն յանգնութիւնն ունեցաւ իր կառքին մէջ տարրալուծարան մը հաստատելու: Բայց օրին մէկը, իր կատարած փորձերէն մին սուղի նստաւ իրեն, կտոր կրակ առաւ, և թէկ կրցաւ բռնելէն ազատիլ, իր մեծերուն բարկութիւնը չը կրցաւ սակայն ամօքել, եւ ճամբուեցաւ:

Այն ատեն, չփոթութեան մատնուեցաւ պահ մը: Ի՞նչ պիտի ընէր: Գրպանին մէջ շատ դրամ չկար: Պէտք էր սակայն որ իր ապրուստը շահէր, միանգամայն կարենար իր փորձերը շարունակել:

Հեռագրատան վարչութիւնը հաճեալ երկրորդական պաշտօն մը տալ իրեն, բայց հեռագրող ըլլալ, ձեռքին տակ գործիքներ ունենալ և կարենալ անոնց պաշտօնիքներուն թափանցել և անոնց կարողութիւնն աւելցնել . . . Ի՞նչ ուրախութիւն:

Տասն և եօթ տարեկանին, ելեքտրական հեռագիրը կը կատարելագործէ, հնարելով իր Տիւրլէքս գրութիւնը, որով կարելի կ'ըլլայ միակ թելի մը վրայ մի և նոյն ժամանակ երկու հեռագիր ուղղել, իրարու հակառակ ուղղութեամբ:

Անջատումի պատերազմէն յետոյ կը փորձէ ճարտարարուեստի ճիւղը, շինելով հեռագրական գործիքներ: Իր հնարքներն և ի գործ դրած բարեփոխումներն, նպաստաւոր մեծ րնկերութիւններու բարգաւաճման, մեծ շահեր կ'ապահովէին իրեն: Ահաւասիկ հարուստ է, բայց գոհ չէ տակաւին:

Տարրալուծարաններ կը հիմնէ և զտնոյն կը հանդերձէր օրուոր և բազմամասն գործիքներով: Եւ ուրախութեամբ անձնատուր կ'ըլլայ իր խուզարկու կրքին: 1877 ին, ճարտարարուեստին կը յանձնէ իր մանրահետաձայնը, որ տուն կուտայ իր հայրենակից Աղեքսանդր Կրանամ Պէլի՝ իր հրաշալի հնարքը . . . հետաձայնը:

Հետաձայնէն յետոյ, էտիսըն նորութիւն մ'եւս լոյս աշխարհ կը բերէ՝ ձայնալիւրը: Քանի մ'ամիս յետոյ, կ'օժտէ ճարտարարուեստը՝ իր ջնուցիչ կանթիլով (lampe à incandescence):

Ինքն է որ յարկաբաժիններով միակերտութիւն տուններ շինելու պաշտօնը յղացաւ: Ահա՛ թէ ի՞նչպէս: Փորձածքի մը վրայ հաստատուած ձուլածոյ հակայ կազապարի մը մէջ, վերի կողմը բացուած ծակէ մը կը լեցնեն թօնօնեով կրակիւս (սիմսն): Շաքար մը կը թողուն որ չորնայ: Յետոյ կաղապարին երկու կէսերը լրարմէ կը բաժնեն և կը վերցնեն: Այն ատեն երեւան կուգայ երկու կամ երեք յարկանի տուն մը, իր բոլոր մասնասէն-եակներով: Կը մնայ միայն դնել դուռներն ու պատահանները:

Էտիսըն զբաղեցաւ նաեւ երկրագործութեամբ: Գաղափարը կը յղանայ ելեքտրական մեքենաներու, որոնք ակօսներ կը բանան, կը ցանեն, և յետոյ հանգարտօրէն կը հնձնեն: «Վաղուան ազարակաւորը, կը յայտարարէ ան, իր դրասէնեակին մէջ նստած պիտի մնայ, իր ձեռքին տակ ունենալով ելեքտրական կոճակներ և լծակներ:

Եւ արդէն իսկ համոզուած է թէ, օր մը մեքենան պիտի գործէ բոլոր գործանոցներուն մէջ, ամէն բանի համար: Գործաւորը բանելիք նիւթը միայն պիտի տայ մեքենային:

Վերջացնեք, աւելցնելով թէ այս վհուկ էտիսընը չի նմանիր հին գիտուն-

ներուն որոնք իրենց տարրալուծանոցներուն մէջ խոժոռագէմ կեցուածք մ'ունէին իրենց նմաններուն հանդէպ: Էտիսըն կը սիրէ շատախօսել ու խնդալ մտացի ընկերներու հետ: Իր 80 տարեկան հասակին մէջ բաւական կայտառ մնացած է, լուսագոյն քաղողներն իր ետեւ ձգելու համար: 3.

ԱՆԾԱՆՈՅԹ ՄՆԱՅԱԾ ՊԶՏԻԿ ԱՐՇԵՍՏՆԵՐ

ԲԺՇԿՈՒԱԾ ՅԱՃԱՒՈՐԴՈՒՇԻՆ

Կարգ մը բժիշկներ, յաճախորդ շահելու համար, ուրիշ միջոց չեն գտած, այլ ամսականով կամ տարեկանով վարձել մանկամարդ բարեկազմ և խօսուն կիներ, որոնք, հիւանդ ընդունելու համար որոշած ժամերուն, կուգան՝ ամբոխին մէջ կը մտնեն:

Գիտէք թէ ի՞նչ է բժիշկէն ընդունուելու համար սրահին մէջ կարգի սպասել. պահ մը լուրթիւն՝ սկիզբները. կարգալ գիտցողները քանի մը վայրկեան լրագիր մը կամ հանդէս մը կը կարդան. բայց շուտով կը ձանձրանան, մանաւանդ երբ անհանդիստ են չափազանց և կ'ամ ջղայնացած: Յետոյ քննական ակնարկ մը կը ձգեն սրահին մէջ գտնուած առարկաներու և անձերու վրայ, և վերջապէս խօսակցութիւնը ծայր կուտայ իրարու քով նստողներու միջեւ:

— Աստուած իմ, որչա՛փ ձանձրացուցիչ բան է այսչափ բազմազգալ բժշկի մը հետ գործ ունենալը:

— Բայց ի՞նչ կրնանք ընել, քանի որ մարդուն յաճախորդը շատ է. արդէն մեր ընդունուիլն ալ բարեբաղդութիւն մը չէ:

— Ինձմէ՛ առաջ եկա՛ք դուք:

— Այո՛, բայց կը կարծեմ որ ինձմէ յետոյ դուք պիտի կանչուիք: Նոր ներս մտած էի, երբ դուք եկաք . . . Եւ շատ քիչ պիտի մնամ քովը . . . պարզ չորհակալութեան մը համար եկած եմ . . . Բժշկուելէ յետոյ պարտաւորութիւն մ'է չորհակալութիւնը:

— Բժշկուած էք:

— Կատարելապէս . . . Բայց գիւրին չեղաւ: Բոլոր միւս բժիշկները ինձմէ՛ ձեռք քաշեցին . . . Ուղեղիս և ողնաձուծիս մէջ զետեղուած ջղապարտութիւն մը որ ա՛յսչափ կ'ըլլայ ի՞նչ ցաւ, ի՞նչ ցաւ. սոսկալի գլխու ցաւեր, մէջքի ցաւ . . . Կարծես մարմնոյս շուրջը գօտի մը սեղմած ըլլան. բժիշկները չեմ գիտեր ի՞նչ անուն տուին հիւանդութեանս. յետոյ, զարհուրելի երազներ կը տեսնէի . . .

— Իսկ հիմա՞ . . .

— Հիմա առողջ եմ. կատարելապէս բժշկուած եմ:

Եւ ահա՛ խաղը խաղցուած է: Խօսակցութիւնը բնականաբար բարձրաձայն կատարուած է: որպէս զի սրահին մէջ ամէնքն իմանան:

— Պէտք է որ այն թշուառականը տիկինը տեսնէ, շարունակեց օտարականը. քիչ մը ետքը ասկէ պիտի անցնի. արդէն քիչ մը ուշացաւ: Կաւագոյն է որ ձիւ

ՍՈՒՏԸ

ձիշդ հարկւր տարի առաջ, Ֆրանսայի և Անգլիոյ թերթերը սանկ լուր մը հրա- տարակցին .

« Տօք . Չօգամ, որ Զուլեցերիայէն կը վերադառնայ, սա տարօրինակ գիւտն ր- րամ է . Այն-կօթարի ստանարանն այցի- լելով, սառայցի թանձր խաւի մը տակ գտած է՝ կատարելապէս լաւ վիճակի մէջ մնացած մարդու մը մարմինը, իբր թէ քանի մը ժամ առաջ սառած ըլլար :

« Մարմինը մօտակայ դիտարկելու մը կը փոխադրուի, զազջ ջուրի մէջ կ'ըն- կըցմուռի և զգուշութեամբ խնամուելով, կը վերակենդանանայ :

« Ամէնքը կ'ապշին կը մնան, երբ առ- ղած մարդը կը յայտարարէ թէ Րօթէ Տօյլօրթ կը կոչուի, հնութեանց վաճա- րական է, ծնած է 1619 ին, և 1650 ին ձիւնամբրիկ մը քշած տարած էր գինքը, երբ Նոայիա կ'երթար հետիոտն :

« Տօյլօրթ ժամանակ մը սրունքի ցա- լէ կը գտնուէր . բայց իր ստղծական քննահանուր վիճակը շատ դժուարացիչ էր, ... 207 տարեկան մարդու մը համար : »

Դար մ'առաջ, սուտը լայն թեւեր ու- նէր արդէն :

ԻՆՉՊԵՍ ՊԵՏԻ Է ԽՄԵԼ ԿԱԹԸ . — Ոմանք կը գտնուան թէ չեն կրնար կաթ խմել՝ առանց անհանդիսա ըլլալու, և այս բանը կը վերագրեն հեղուկին հաւանա- րար աւելումը ըլլալուն :

Այս անդամենութեան պատճառն է՝ գրեթէ միշտ շատ արագ խմուիլը . դաւաթ մը կաթը խմելու համար՝ պէտք է գէթ երեք վայրկեան մը դնել :

Անմիջապէս կ'լլուած գաւաթ մը կաթը ստամոքսին մէջ կը վերածուի մածնակոյ- տի, որուն արտաքին մակերեսովը մի- այն չփուռ կ'ունենայ ստամոքսային հիւ- թին հետ, մինչդեռ նոյնքան կաթ՝ եթէ փոքր առ փոքր խմուի՝ իր ամէն մասե- րով կը ծծէ մարսողական հեղուկը և դիւ- րութեամբ կը մարսուի .

ՏՈՒՆԻ ԳԱՐԵՋՈՒՐ պատրաստելու ամե- ցեն պարզ եւ ամեցեն խնայողական կերպը .

— Իբր 100 լիտր պարունակութեամբ տա- կաւի մը մէջ 15 լիտր համար (չափսար) գրէք և վրան ջուր սրահեցէք, որպէս զի ծլին : Օրը երկու կամ երեք անգամ շար- ժել : Երբ ծիլերը մէկ հարիւրորդամէթը երկայնութիւն ունենան, աւելցնել 500 կրամ զարեջուրի խմոր (մնայ) և 40 լիտր

տաք ջուր, ո՛չ եռացած : Թայրը ճեղքուած գաւաղանով մը շարժել խառնուրդը : 24 ժամ հանդարտ թողուլ, յետոյ 40 լիտր ևս տաք ջուր լեցնել և նորէն շարժել : Երրորդ օրը, տակաւին պարսպ մնացած մասն ալ լեցնել, զոցել բերանը և այն- պէս թողուլ : 15 օր կամ երեք շաբաթ յետոյ՝ տակաւին ստորին մասին անցում ծորակէն պարպել գարեջուրը և շիշերու մէջ առնել, որպէս զի հեղուկը կծու համ մը չառնէ :

ԴՈՅԼԻ մը ծակը զոցելու համար, մո- մի կտոր մը կը գնէք վրան և կը վառէք : Մոմը կը հալի և ծակին վրայ կը տարա- ծուի : Այն ատեն վրան կը գնէք անագի կտոր մը, որ կը հալի և ծակը կը զոցէ : Քթին ԱՐԻՆԵԼ՝ կարելու համար, սի- կաւի թուղթ մը չորս կամ ութ ծալե- լով, գնելու է քթին տակ՝ շրթունքին ներսի կողմը՝ լինարին վրայ .

ՎԱՐՁՈՒ ԱԺԱՆ ԽԱՆՈՒԹ

«Մեղու»ի Խմբագրատան կից.
Դիմել Խմբագրատուն :

— 18 —

ՏԵՍԻԼ Ը.

ՍԱՐԳՍԵԱՆ, ՄԻՀՐԱՆ, ԵԻԳԻՆԷ, ԱՇՈՏ

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Այս մարդը կ'ըսէր թէ մեր Աշոտը իր եղբօրը կը նմանի : Աշոտին անունէն և ելակի կողովէն շատ վախցա՞ւ :

ԵԻԳԻՆԷ . — Այնպէս վախցաւ որ մարելիք եկաւ վրան և վար ինկաւ : Կարելի է՝ գեռհոն պառկած է . տեսնենք : Ո՛չ, հոն չէ, զացեր է :

ՄԻՀՐԱՆ . — Ահա՛ ծանր քայլերով բլուրէն վեր կը բարձրանայ : Հայրի՛կ, ձեր եղբայրն ըլ- լալու է ան :

ԵԻԳԻՆԷ . — Ինչ կ'ըսէս, եղբայրն ըլլալու է :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Հագուստէն եւ արտաքին տեսքէն մի՛ գատէք : Եթէ այս գժեղագ մարդը հիմա բարի է, ամէն բան կը ներուր իրեն :

ԵԻԳԻՆԷ . Ի՛նչ որ ալ ըլլայ յանցանքը, անի- կայ հիմա անկեղծօրէն զղջացած է : Ես կեանքիս մէջ ասանկ բան չէի տեսած, և այս ամե- նէն բան մը չեմ հասկնար :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Սիրելի եւզինէս, Միհրան ա- մէն բան կը պատմէ քեզի : Վայրկեան մը հեռա- ցէք ասկէ և զիս մինակ թողեցէ՛ք, շատ յուզ- ուած եմ . նախ պէտք է հանդարտում և յետոյ խօսիմ այս մարդուն հետ :

— 19 —

ԱՇՈՏ . — Հայրի՛կ, այդ մարդը մի՛ կանչէք, ես կը վախնամ :

ԵԻԳԻՆԷ . — Շիտակ է. ես չէի համարձակեր՝ այս անտառին մէջ մինակ զանուրի անոր հետ :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Հանդարտէ՛, սիրելի եւզի- նէս : Գնա՛ եղբայրներուդ հետ քիչ մը խաղա՛, մինչև որ այդ մարդուն հետ խօսիմ : (Տղայք կը հեռանան :)

ՏԵՍԻԼ Թ:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԻԱՄ

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Փա՛ռք Աստուծոյ, վերջա- պէս գտայ եղբայրս : Տարակոյս չկայ որ ինքն է : (Անոր կը նայի :) Բալորովին յուսահատական կեր- պանք մը ունի . . . և շուտ շուտ կանգ կ'առ- նէ . . . բայց ես ալ կը դողամ կոր և չափաի կրնամ յայտնել անոր որ ես իր եղբայրն եմ : (Քանի մը քայլ դէպ ի յառաջ կ'երթայ :) Կան- չեմ, քանի որ լերան միւս կողմը չէ անցած : Է՛յ, է՛յ, կեցիր քիչ մը . հոս եկուր :

ՄԱՐԻԱՄ . — Արդեօք զի՞ս կը կանչէք, պա- րոն . եթէ ջուր կ'ուզէք, սափորին մէջ թարմ ջուր ունիմ :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ . — Ո՛չ, աղջիկս, ես սա խեղճ

Ի՞նչ բանի մէջ կը ԳՏնէ՞ք

ԵՐՁԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կ'ուզէ՞ք որ մտածուիմ յայտնեմ: Երջանկութիւնը ո՛չ ընկերական զիրքին մէջ է, ո՛չ հարստութեան և ո՛չ ալ դէպքերուն: Երջանկութիւնը մեր մէջ է: Ես երջանկութիւնը կը դնեմ գաղափարի մը իրականացման, պարտականութեան իրողմանօրէն կատարման և այլոց նկատմամբ անձնութեան մէջ:

Համեստ ուսուցչուհի մը ըլլալով, երջանիկ էի իմ աշխատութեանցս մէջ, ջանալով կրթել, բառին ճշմարիտ իմաստով, իմ խնամքս յանձնուած մատաղ իմացականութիւնները: Այս մտածումը իմ վարձատրութիւնս, իմ զօրավիգս էր: Իմ չնորհիւս, այս մանկամարդ աղջիկներէն զէթ մէկ քանին օր մը լաւադոյն կերպով պիտի կատարեն ամուսինի և մօր իրենց պարտականութիւնը:

Հիմա հիւանդապահուհի եղած եմ՝ ընտանիքս ապրեցնելու համար, և իմ երջանկութիւնս կը գտնեմ անձիս մոռացմանը և ուրիշներու նուիրուելու մէջ:

Եթէ այս մէկ քանի տողերը կարենան մէկ հոգի իսկ բարոյապէս զօրացնել եւ սրտապնդել, չպիտի զղջամ՝ գրած ըլլալուս համար զանոնք: ԵՐԱՆՈՒՀԻ

ՊԱԿԱՍ ԽՈՐՀՈՂ ՄԱՐԴ ՄԸ

Ինչպէս յայտնի է, թերթերը՝ ձեռքէ հատով ծախուածներէ զատ՝ բաժանորդներ կ'ուենան, որոնք ամբողջ տարին կանոնաւորապէս կ'ընդունին թերթը:

Հարկւրաւոր անձեր սիրով բնդունած են բաժանորդագրութիւնը և թղթատարի միջոցաւ կը ստանան ՄԵՂՈՒՆ: Կայ մէկը սակայն, — որուն ո՛վ ըլլալը չենք գիտեր, վասն զի ինքզինքը չուզեր յայտնել, — որ չուզեր ՄԵՂՈՒՆ կարդալ եւ զայն ետ կը զրկէ մեզ: Ասոր համար իրեն բան մ'ըսելու իրաւունք չունինք. իր ազատ կամքն է. կ'ուզէ կը կարգայ, կ'ուզէ չի կարգար: Բայց կայ պարագայ մ'որուն համար իրեն բան մը ըսելու իրաւունք ունինք: Այդ մարդն ո՛վ որ է, գիտնալու էր որ մենք մանկարէական ոգի չունինք, հետեւաբար չենք կարող գուշակել և գիտնալ թէ ո՛վ է ՄԵՂՈՒՆ մեզի ետ զրկողը, որպէս զի յաջորդ թիւերը չը զրկենք: Անցեալ շաբթու ետ զրկեր էիք, բայց յաջորդ թիւն ալ ետ կը զրկէք, առանց ձեր ինքնութիւնը յայտնելու:

Հետեւաբար կը խնդրենք պակաս խորհող այդ մարդէն որ, կա՛մ մեր պանտօլով մեզ վերադարձնէ թերթը, և կա՛մ իր պանտօլին մէկ անկիւնը իր անունն ու մականունը նշանակէ, որպէս զի աւրենք զայն մեր տետրակէն:

ԾԱԽՈՒ ԳԵՏԻՆ

Բերա, Բանկալթի, Պիլէգիկճի փողոց, Պարուժհանէ ճատտէսի, ծախու գետին մը կայ՝ 8 կանգուն երեսով եւ 26 ու կէս կանգուն խորութիւնով: Դիմել Հարպիէ, Չինիլի բաղնիքին կից մանրֆաթուրածի Յովսէփ Էֆէնտիին:

1—3

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ՅՈՒՆԻՍ 30—ՅՈՒԼԻՍ 7

- 30 ԵՇ. Ս. Թեոսիսոն Գաղասացի, Թալիլ բժիշկ եւ եօթն կուսանք:
- 1 Ուր. Պանք:
- 2 Շբ. Գիւս Նեխ. Ս. Գրիգոր Լուսաւորչին մերոյ:
- 3 Կիր. Գ. Հոգեպալսեան: Հարսանիք:
- 4 ԲՇ. Անսօնիոս, Թեոփիլոս, Անիֆսոս եւ Փոսիոնս:
- 5 ԳՇ. Դանիել մարգ. եւ Էրեմիանկունք Սեդրաք, Միսաք եւ Սքեքնագով:
- 6 ԴՇ. Պանք:
- 7 Ժ ԵՇ. Սբ. Թարգմանիչ՝ ՍԱՀԱԿ եւ ՄԵՍՐՈՊ: Առ. Բռ. Լս. Ժ. 2. ր. 55:

ՏՊԱԳՐ 3. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

— 20 —

մարդը կը կանչեմ որ հո՛ն սա լերան վրայ կը բարձրանայ: Բայց և այնպէս քիչ մը ջուր տուր ինծի: (Կը խմէ:)

ՄԱՐԻԱՄ. — Ահա՛ կուգայ. խեղճ աղքատ: Այս մարդուն համար ըսողներ կան թէ խելագար է, բայց կարծուածէն աւելի խելացի է, կը տեսնէ՞ք, փայտի խուրճը վար դրաւ որ պարապ տեղը չի յոգնի:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ (Առանձին). — Ո՛հ, Աստուած իմ, տարակոյս չկայ որ եղբայրս է: (Բարձր:) Աղջիկս, կը ճանչնա՞ս այս մարդը:

ՄԱՐԻԱՄ. — Հարկաւ, ամէն մարդ կը ճանչնայ զանիկայ:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ի՞նչպէս մարդ է:

ՄԱՐԻԱՄ. — Շատ բարի մարդ է: Մինչև իսկ տղաքներու սիրտը չուզեր կոտրել: Գիշեր ցերեկ կ'աշխատի. . . բայց. . . (ճակատը ցուցնելով) անոր այն տեղը խանդարուած է:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ինչո՞ւ համար:

ՄԱՐԻԱՄ. — Ասկէ շատ տարիներ առաջ, անիկայ իր փոքր եղբայրը անտառին մէջ ձգեր է, և տղան կորսուեր է: Այս դժբաղդութեան յիշատակը մինչև հիմա կը տանջէ այս խեղճ մարդը որ հանգիստ չունի: Քանի ծերանայ, այնչափ աւելի այս յանցանքը կը մաշեցնէ զինքը:

— 17 —

փախչի եւ կը պուայ). — Հայրի՛կ, Միհրա՛ն, Եւգինէ, օգնութի՛ւն:

Տ Ե Ս Ի Լ 2.

ԱՂՔԱՏ, ԱՇՈՏ, ԵԻԳԻՆԷ

ԱՇՈՏ (Եւգինէին վրայ վազելով). — Ա՛խ, սա մարդը շատ վախցուց զիս. մեռա՛ծ ըլլալու է: ԵԻԳԻՆԷ. Ո՛չ, ո՛չ, անիկայ քեզ վախցնել չէ ուզած, անիկայ մեռած չէ, մինակ գլուխը կը ցաւի: Ես ամէն բան լսեցի, ամէն բան տեսայ: (Առանձին). Ի՞նչ սարսափելի տեսարան է, վախէս կը զողամ կոր: Երթամ հօրս պատմեմ: (Եղբոր ձեռքէն բռնած կը քանդէ:)

Տ Ե Ս Ի Լ Է.

ԱՂՔԱՏ (առանձին, քիչ քիչ սքալելով). — Անցա՞ւ արդեօք տեսիլը: Ո՛չ, տեսիլ չէր. ահա՛ կողովը գետ հոս է. պտուղները խոտերուն վրայ թափած են. ժողովեմ և կողովը զնեմ. բայց ո՛չ աւելի լաւ է կրակը խօթեմ ձեռքերս քան թէ այս պտուղներուն դպչիմ: (Փայտեր վերցնելով): Ա՛խ, իմ տկար մարմինիս համար որչա՛փ ծանր է այս բեռը: Բայց եթէ խղճիս վրայ աւելի ծանր բեռ չունենայի, այս բեռը ինձ շատ թեթեւ պիտի դար. (հանդարտ փայլելով կը հեռանայ):